

Türkçe

BECERİ TEMELLİ

SORU BANKASI

Karekod
Çözümlü

Akıllı Tahta
Uygulamalı

9 786259 970561

Giriş
Yayınları

Yazarlar
Bayram GÜNEŞ
Metin ALTAŞ
Esra ÖZCAN

5. SINIF TÜRKÇE

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

Bütün hakları Giriş Yayınlarına aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

1. Baskı: Markaj Yayınları

2. Baskı: Giriş Yayınları

ISBN

978-625-99705-6-1

SERTİFİKA NO.

40447

KAPAK TASARIMI

Giriş Yayınları Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Giriş Yayınları Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital

ANKARA

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33

WhatsApp: 0505 099 24 84

www.girisyayinlari.com

girisyayinlari@gmail.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

- SÖZCÜKTE ANLAM 5

2. BÖLÜM

- KÖKLER VE EKLER 11

3. BÖLÜM

- SÖZ GRUPLARINDA ANLAM 15

4. BÖLÜM

- CÜMLEDE ANLAM 19

5. BÖLÜM

- SES BİLGİSİ - SES OLAYLARI 25

6. BÖLÜM

- PARÇADA ANLAM 29

7. BÖLÜM

- HİKÂYE UNSURLARI - ANLATICI - 5N 1K -
METİN KARŞILAŞTIRMA 39

8. BÖLÜM

- YAZIM KURALLARI 47

9. BÖLÜM

- METİN TÜRLERİ 52

- ŞİİR 56

10. BÖLÜM

- NOKTALAMA İŞARETLERİ 58

11. BÖLÜM

- GÖRSEL OKUMA 62

12. BÖLÜM

- SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME 69

- CEVAP ANAHTARI 80

- 1 Aşağıda karışık olarak verilen kelimeler belirtilen kuralara göre birleştirilecektir.

A	üst	B	küre	C	iz
D	hava	E	parmak	F	geçit

Oluşturulan sözcükler ve anlamları;

- ◆ 1. sözcük: Genellikle kimlik belirlemede yararlanılan nişan.
- ◆ 2. sözcük: Trafik akışını kesmemek için yolun üstüne yapılan açık, yürüme yolu.
- ◆ 3. sözcük: Yer yuvalarını kuşatan çeşitli gaz katmanlarından oluşan örtü.

Buna göre aşağıdaki birleştirmelerden hangisi doğrudur?

- A) 1 → D - E   B) 1 → C - E
 2 → C - F   2 → F - B
 3 → A - B   3 → D - A
- C) 1 → B - C   D) 1 → E - C
 2 → F - A   2 → A - F
 3 → E - D   3 → D - B

- 2 Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerle yazılan kelimenin çağrıştırdığı kelimeler yanlış belirtilmiştir?

A)	ECZANE	B)	ANNE
	hasta		şefkat
	koridor		fedakârlık
	ziyaretçi		sevgi
C)	ADALET	D)	KIŞ
	haklar		beyaz
	terazi		üşümek
	hukuk		kestane

3

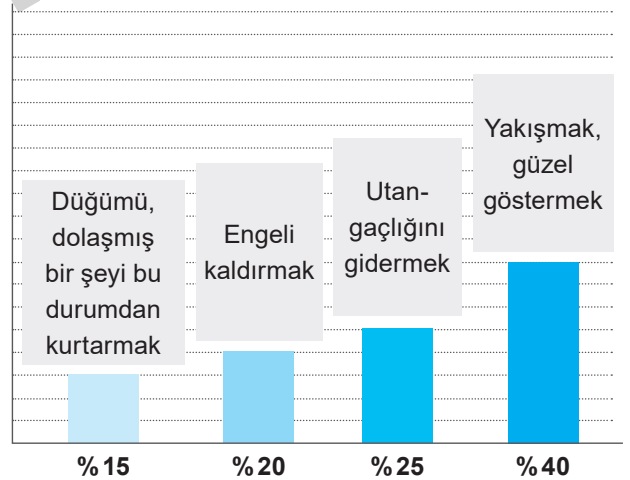

Yukarıdaki görselde belli derslerin okutulduğu bir sınıfın kapısı verilmiştir.

Görselden hareketle sınıfta okuyan öğrencilerin hangi dersle ilgili terim anlamı sözcükleri öğrendikleri söylenemez?

- A) Matematik   B) Resim
 C) Fen bilimleri   D) Türkçe

4

Bu grafikte "açmak" sözcüğünün bazı anlamları ve bir sınıfta açmak sözcüğünü bu anlamlarda kullanan öğrencilerin oranı verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisini %25'lik dilime giren öğrencilerden biri söylemiş olabilir?

- A) Elindeki yumağı açmaya çalışıyordu.
 B) Öğretmen onunla sürekli konuşuyor, öğrencisini açmaya çalışıyordu.
 C) Karla kaplanan yolu açtık.
 D) Bu renk odayı çok açtı.

1	a. İsimden İsim Yapım Eki
	b. Fiilden İsim Yapım Eki
	c. İsimden Fiil Yapım Eki

I.	Okyanusun derinliklerine indik.	a
II.	Üzülmeğe çare mi ki?	c
III.	İnsanlık kötü günler içinde.	a
IV.	Akşam kulaklarım çınılıyordu.	b

Yukarıdaki cümlelerde yapım eki almış sözcükler aldıkları eklerle eşleştirilmiştir.

Buna göre cümlelerden hangilerinin yapım ekleriyle yanlış eşleştirildiği söylenebilir?

- A) II ve IV   B) I ve II
C) III ve IV   D) I ve III

- 2 Mehmet, çalışmasını sınıfa anlatırken yapım eklerinin farklı sözcükler türettiğinden bahsetmiştir.

Bu sözcüklerin oluşumu şu şekildedir:

- ◆ Fiil köküne getirilen ek isim türetiyorsa fiilden isim yapım ekidir.
- ◆ İsim köküne getirilen ek isim türetiyorsa isimden isim yapım ekidir.
- ◆ Fiil köküne getirilen ek fiil türetiyorsa fiilden fiil yapım ekidir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi verilen tanımlara uygun bir sözcük değildir?

- A) Saçı sakalı beyazlamış ve gözlüklü biriydi.
B) Yolun ortasında dalgın dalgın yürüyordu.
C) Uzun süren nefes darlığından sonra morardı.
D) Bize bu dersi öğretmenimiz sevdi.

- 3 Öğretmen dersin başında yapım eklerini anlatarak tahtaya şu bilgileri yazmıştır:

Sözcüklere gelerek onlardan yeni sözcükler türeten ekler yapım ekleri denir. Yapım ekleri eklendiği sözcüğün anlamını da türünü de değiştirir. Yapım ekleri dörde ayrılır.

İsimden İsim Yapan Yapım Ekleri: İsimlere getirilerek yeni isimler türeten eklerdir.

İsimden Fiil Yapan Yapım Ekleri: İsimlere getirilerek bu isimlerden fiil türeten eklerdir.

Fiilden Fiil Yapan Yapım Ekleri: Fiillere getirilerek yeni fiiller türeten eklerdir.

Fiilden İsim Yapan Yapım Ekleri: Fiillere getirilerek bu fiillerden isim türeten eklerdir.

Ardından öğretmen öğrencilerinden aşağıdaki bilgilere uygun birer cümle yazmalarını istemiştir.

- ◆ Cümlede isimden isim yapan yapım eki almış ve fiilden isim yapan yapım eki almış sözcükler olacaktır.
- ◆ Cümlede fiilden fiil yapan yapım eki almış sözcük bulunmayacaktır.

Buna göre aşağıda öğrenciler tarafından yazılan cümlelerden hangisi öğretmenin isteğine uygundur?

- A) Bu yıl bizim zeytinlik için verimi yüksek dediler.
B) Yıkanmayı sevmeyen biri ile arkadaş olamam.
C) Dün sana verdiğim tüm sayfaları yazdır.
D) Bu yıl da bahar ayından önce tüm buzlar çözüldü.

3	a.	Elini ayağını öpmek
	b.	Gönlü akmak
	c.	Aklı almamak
	d.	At koşturmak

Aşağıdaki açıklamalarla verilen deyimler eşleştirilmek istenmiş fakat eleştirmelerde yanlışlık yapılmıştır.

1	Keyfince istediği gibi davranmak	a
2	Birine karşı güçlü sevgi duymak	b
3	Çok yalvarmak	c
4	Bir şeyin olabileceğine inanmamak	d

Buna göre numaralanmış deyimlerden hangileri yer değiştirirse yanlışlık düzeltilmiş olur?

- A) 1 ve 2   B) 2 ve 4
C) 1 ve 3   D) 3 ve 4

4 Çocuğunun babasına:

“Geç mi kaldım?” diye sordu. Cevat fısıldadı:

— Doktor ----- olmaz diyor.

Kadın mantosunu, şapkasını büyük bir çabuklukla çıkararak iskemlenin üzerine bıraktı. Yatağın kenarına oturdu.

— Tifo değil mi?

— Evet. Nasıl -----?

— Bana Süheyla -----.

Aşağıdaki deyimler, verilen öykünün anlam bütünlüğüne uygun şekilde yerleştirilmek istense hangi seçenek dışta kalır?

- A) haber almak   B) ümit kesmek
C) ağzına almak   D) haber vermek

5

Bu cihazın çalışma prensibi şu şekildedir:
Tuşlara basılınca ekranda harfler çıkmaktadır.
Hangi harf yazılmak istenirse o harfin yer aldığı tuşa, harfin tuştaki sırası kadar basılmalıdır.
Boşluk “( )” şeklinde gösterilmiştir.

Bu bilgilere göre “Herhangi bir sebepten dolayı konuşamayan kimsenin birden konuşmaya başlaması” anlamına gelen deyim için aşağıdaki tuşlamalardan hangisi yapılmalıdır?

A) 1 3 3 6 1 4 3 4 2 3
5 2 5 5 5 4 4 1 1 4

B) 1 3 3 6 5 6 1 5 4 1 3
5 2 5 5 5 4 1 4 1 1 4

C) 1 3 3 3 6 1 1 3 3 4 1 3
5 2 5 2 5 1 4 1 5 1 1 4

D) 1 3 3 3 6 1 4 3 1 5 4 1 3
5 2 5 2 5 5 3 5 1 3 1 1 4

4

- ◆ Karşılaştırma   ◆ Örneklendirme   ◆ Abartma   ◆ Benzetme

Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu anlam özelliklerinden herhangi birine örnek verilemez?

- A) Şimdi size bahsedeceğim 6 Mart 2019 Çarşamba akşamı, İstanbul Fatih'te bulunan Ali Emiri Efendi Kültür Merkezindeki Hasan Tahsin Banguoğlu'nu anma toplantısına kadar Banguoğlu ailesiyle hiç irtibatım olmadı.
- B) Geçerliliğini hiç kaybetmeyecek o sapasağlam konularıyla; paradan çok sanat için, alkış için oynamış aktörleri, aktrisleriyle ama ille de o güzelim arabaları ve henüz betona boğulmamış yemyeşil şehirleriyle...
- C) Falih Rıfkı Atay gibi Türkçeyi en güzel şekilde kullanan bir muhabirin kaleminden bu satırlar nasıl çıktı?
- D) Ucu bucağı olmayan bir sessizlik, kanlı canlı bir insan gibi tam ortamızda duruyordu ve ikimizin gözlerinde de aynı rüyaya uyanan sabahların körpecik annesizliği vardı.

5

Dağa bayıra sürmeye, arada düşürüp kaldırmaya gelirler.

Hız sınırının yüksek olduğu bölünmüş yollarda ve şehir dışı seyahatlerde kişiyi zorlar.

Diğer motorlara göre hafif, dayanıklı ve parçaları ucuzdur.

Bazıları bu motora kurye motoru da der çünkü az yakıt tüketmektedir.

Güçleri düşüktür.

Yükü ağır da olsa dünyaları taşıyıp gıcını çıkarmaz.

COMMUTER
(BAŞLANGIÇ MOTORU)

Bu görselde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Neden-sonuç cümlesi   B) Örneklendirme cümlesi
C) Abartı cümlesi   D) Karşılaştırma cümlesi

- 6 Hayıflanma, bir kişinin herhangi bir olaydan veya yapmadığı bir şeyden dolayı duyduğu üzüntüdür.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde hayıflanma anlamı vardır?

- A) Tüm sular yokuşa doğru akacak
El-alem hayretle bize bakacak
Neyi tutsak elimizi yakacak
Ateş külü kirletecek, korkarım...
- B) Elimde olsaydı dünyayı böylesine sevmezdim,
Yaşamak için türlü türlü emek vermezdim,
Ölüm ile ayrılık varmış dünyada sevgiliden,
Ne gelir, ne yaşar, ayrılık acısını bilmezdim.
- C) Dinledik rüzgârı sessiz sessiz
Okuyorken bize bir gamlı kitap.
Suya çizmişti gümüştten bir iz,
Yükselirken gece dağdan mehtap.
- D) Bir yaram var! Ona merhem vurman,
Bir hayaldir ki gönülden taşıyor.
Ayırırken bizi yollar ve zaman,
Sana kalbim daha çok yaklaşıyor.

- 7 Aşağıda bazı tanımlar verilmiştir.

TAHMİN .....
Yaşanılan durum karşısında kesinliği belli olmayan yargıda bulunmaktır.

UYARI .....
Bir konunun dikkat edilmesi gereken yönleri hakkında kişinin bilgilendirilmesidir.

YAKINMA .....
Bir durumdan duyulan rahatsızlığı ifade etmek, şikâyet etmektir.

ELEŞTİRİ .....
Bir eseri, bir konuyu ya da bir kişiyi olumlu veya olumsuz yanlarıyla değerlendirmektir.

Verilen tanımlara göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) "Bu yaptıklarından bıktım artık." ifadesi yakınma cümlesidir.
- B) "Kitabın kapağı göz kamaştırıyordu." ifadesi olumsuz bir eleştiri cümlesidir.
- C) "Yağmurlu havalarda şemsiyeni almayı unutma!" ifadesi uyarı cümlesidir.
- D) "İlk insanların bu bölgede yaşadığı düşünülmektedir." ifadesi tahmin cümlesidir.

- 8
- ◆ Araştırmacılar karıncaların tuvalet alışkanlıklarını belirleyebilmek için karıncaları kırmızı boyayla beslediler. Karıncaların dışkıları renklendi ve dışkılarının yerlerini belirlemek kolaylaştı.
  - ◆ Araştırmacılar iki ay geçtikten sonra karıncaların, yuvalarının belirli bir bölümünü tuvalet olarak kullandıklarını saptadılar.
  - ◆ Karıncaların neden böyle bir şey yaptıkları bilinmiyor ancak yuvalarından çıkmayarak tehlikelerden korunmayı amaçlamış olabilecekleri düşünülüyor.
  - ◆ Ayrıca karıncaların dışkıları yuvada tutmalarının onlara henüz bilmediğimiz bir yararı da olabilir.

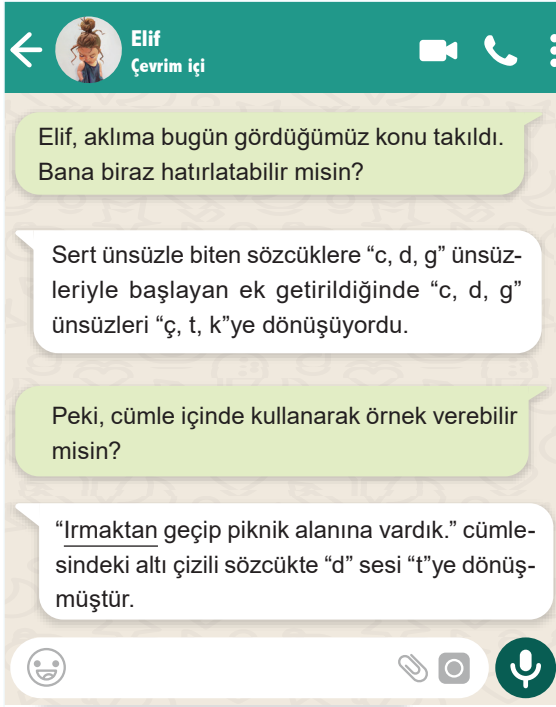
Görseldeki cümlelerde aşağıda verilen anlamlardan hangisi yoktur?

- A) Varsayım   B) Eleştiri   C) Olasılık   D) Sebep-sonuç

1

Bu konuşmada açıklaması yapılan ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünsüz benzeşmesi
- B) Ünsüz yumuşaması
- C) Ünlü daralması
- D) Ünsüz türemesi

2

1921 yılı Ağustos'unun 15'inci günüydü. Orta Anadolu'nun kuru tepeleri, güneşten cayır cayır yanıyordu. Memleketi kara yas bağlamıştı. Nice güzel Türk şehirle-

I
rine birbiri ardına yabancı askerler girmişti. Düşmanın topu, askerleri çoktu. Gülleler birbiri ardından topların ağzından fırlıyor, Sakarya'nın sularını geçip Türk ordusu-

II
nun üstünde patlıyordu. Türk askerleri sayıca azdı. Elbiseleri düzgün değildi ama hepsinin yüreği pekti.

IV

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerde görülen ses olayları aşağıda karışık olarak verilmiştir.

Ses Olayları

- ◆ Ünsüz türemesi
- ◆ Ünlü daralması
- ◆ Ünsüz yumuşaması
- ◆ Ünlü düşmesi

Buna göre numaralanmış sözcüklerden hangisindeki ses olayı yanlış verilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

3

Sert ünsüzle biten sözcüklere “c, d, g” yumuşak ünsüzleri ile başlayan bir ek getirilirse ekin başındaki “c, d, g” harfleri sırasıyla “ç, t, k”ye dönüşür. Buna ünsüz benzeşmesi adı verilir.

Sema Öğretmen yukarıdaki bilgiyi verdikten sonra, öğrencilerinden bu bilgiyi örneklendiren cümleler kurmalarını istemiştir. Bazı öğrenciler aşağıdaki cümleleri örnek vermişlerdir.

Hayati	Yolun kenarındaki ağaçlara su döktüm.
Saadet	Onlar 2015'te evlerini Osmaniye'ye taşımışlardı.
Kader	Şaka yaptığımı anlayınca sinirlendi.
Samet	Beni bir kez daha hayal kırıklığına uğrattın.

Buna göre hangi öğrencinin ünsüz benzeşmesi kuralını tam olarak öğrenemediği söylenebilir?

- A) Hayati
- B) Saadet
- C) Kader
- D) Samet

1

Bir arazide çalışmakta olan üç bilim insanı, şiddetli bastıran sağanak yağıştan kurtulmak için yakında bulunan bir kulübeye sığınır. Kulübede yaşayan adam, misafirlerine bir şeyler hazırlamak için salondan çıkar. Salonun ortasında yerden bir metre yüksekte duran sobayı gören bilim insanları, şaşkınlıkla bu durumun sebebinin tartışmaya başlarlar. Mimar "Bu sobanın bu şekilde durması tamamen iç tasarımla alakalıdır." der. Kimyacı "Sobanın yüksekte olması, aktivasyon enerjisini düşürür böylece daha kolay yakmayı sağlar." der. Antropolog "Bu bölgedeki insanların eski inanışlardan gelen gelenekleri vardır. Ateşi kutsal kabul ettikleri için sobayı yükseğe yerleştirmişlerdir." der. Tartışmada kimse birbirine uzlaşamaz. Bilim insanları, kendi fikirlerini doğrulamak amacıyla sobanın neden yerden bir metre yükseklikte olduğunu ev sahibine sorarlar. Ev sahibi: "Boru yetmedi." der.

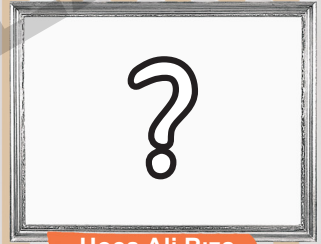

Bu parça aşağıdaki söz gruplarından hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Gerçeği arama
B) Soru sorma
C) Meslekleri değerlendirme
D) Tahminde bulunma

2

"Vay! İstanbul eskiden böyle miymiş?" dediğinizi duyar gibiyiz ama şimdi konumuz o değil! Bu manzara resmi ne kadar da gerçekçi, öyle değil mi? Her ne kadar o eski ahşap evleri, bahçeleri ve pırıl pırıl sahilleri artık yerinde bulmasak da ressam gördüğünü resimlemiş. Ağaçlar, deniz, ev... Resimdeki her şey aslını yansıtıyor. Tıpkı bir fotoğraf gibi... Bu resmi yapan Hoca Ali Rıza hem ünlü bir ressam hem de ressamların hocasıydı. Kırlara ve sahillere çıkıp resim yapan ilk Türk ressamı belki de odur. Ondan öncekiler genellikle davet edildikleri saraylarda ya da kendi atölyelerinde resim yaparken o gerçek bir izlenimci olmuş.

Hoca Ali Rıza

Görselde sözü edilen ve soru işareti ile gösterilen yere getirilmesi gereken tablo aşağıdakilerden hangisidir?

1

TOPRAK OLUŞUMU

Toprak oluşumunda oldukça etkili olup kayaçları oluşturan minerallerin, suyun etkisiyle çözünmesi şeklinde gerçekleşir. Kimyasal çözünmede su ile birlikte sıcaklık da önemli bir etkidir. Yeterli miktarda suyun bulunduğu alanlarda sıcaklık ne kadar fazla ise çözünme de o kadar hızlıdır. Dolayısıyla sıcaklık ve nemin fazla olduğu Ekvatorial, Savan, Akdeniz ve Okyanusal iklim bölgelerinde kimyasal çözünme şiddetlidir.

Canlıların çeşitli yollardan kayaçları parçalamasıyla meydana gelir. Örneğin bitki köklerinin gelişmesi ile kayaçlara ait yarık ve çatlaklar genişler. Bu olay, kayaçların parçalanarak toprak için gerekli olan materyale dönüşmesine yardımcı olur. Kayaçların biyolojik ayrışmasında bitki köklerinden çıkan asitlerin yanı sıra toprağın içinde yaşayan karınca, solucan, fare, köstebek gibi canlıların da etkisi vardır.

Yer kabuğunu oluşturan kayaçların çeşitli nedenlerle daha küçük parçalara ayrılması ve ufalanmasıdır. Bu ayrışmanın temel nedeni, birbiri ardınca devam eden günlük sıcaklık farklarıdır. Isınma ve soğuma sonucunda taşları oluşturan mineraller gündüz genişler, gece de büzülür. Kayaçlarda yıllarca devam eden bu faaliyet neticesinde çatlaklar oluşur ve kayaçlar birbirinden ayrılarak ufalanır. Fiziksel ayrışma; nem oranının az olduğu çöller, yüksek kesimler ve karasal iklim bölgelerinde daha fazla görülür.

Bu metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üç metinde de benzetmeye yer verilmiştir.
- B) Birinci ve üçüncü metinlerde toprağın oluşum aşamaları örneklerle açıklanmıştır.
- C) İlk metinde nesnel, iki ve üçüncü metinlerde öznel yargılar bulunmaktadır.
- D) Üç metin de bilgilendirici metinden alınmıştır.

2

MARMARİS'TE İHTİYAÇ SAHİPLERİ İÇİN BİR KAMYON GİYİM EŞYASI TOPLANDI

Marmaris Belediyesi, sosyal sorumluluk projesi kapsamında 10 gün önce kent merkezi ve kırsal mahallelere ikinci el giyim eşyalarının konulduğu geri dönüşüm kumbaraları yerleştirdi. Bu kumbaralardan bir kamyon eşya toplandı. 75 noktaya yerleştirilen kumbaralar, bugün açıldı. Kumbaralardan Marmarisli vatandaşların bıraktığı ikinci el kıyafetler, havlu, bornoz, ayakkabı ve terlikten oluşan malzemeler çıkarıldı. Eşyalardan kullanılabilir olanların bir bölümü Marmaris'teki ihtiyaç sahiplerine, bir bölümü ise Afrika'daki yardıma muhtaç insanlara verildi.

Yukarıdaki haber metninde 5N 1K sorularından hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ne?
- B) Ne zaman?
- C) Kime?
- D) Neden?

1 Emin, bazı sözcüklerin kullanıldıkları yere ve anlamlarına göre ilk harflerinin bazen büyük bazen de küçük yazıldığını fark etmiştir. Örneğin “demir” sözcüğü cins ad olarak kullanılırken yani bir maden adırken ilk harfi küçük yazılmaktadır. Fakat aynı sözcük erkek ismi olarak kullanıldığında yani özel ad olduğunda sözcüğün ilk harfi büyük yazılmaktadır. Emin, bu durumu örnekleyen başka sözcükler bulmaya çalışır.

Buna göre Emin’in bulduğu seçeneklerden hangisi doğru bir örnek olamaz?

- A) Çiçek   B) İtalyan
C) Güneş   D) Deniz

2 Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- ◆ Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar.

UYARI: Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz.

- ◆ Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı vb. özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında “ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de” sözleriyle “mı, mi, mu, mü” soru eki küçük harfle yazılır.

Bu kurallara göre;

- Halı Dokuyan Kızlar Tablosu evimdeki en değerli tabloydu.
- Dil ve Tarih Yüksek Kurumu çalışmalarını tek tek inceledim.
- “Turfanda Mı Turfa Mı” adlı kitabı okudun mu?
- Bu yıl Onuncu Yıl Marşı okulda okunacak.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve IV   D) III ve IV

3 Sevda, yazım kuralları konusunu nihayet anlamış ve üzerine alıştırmaya yapmak istemiştir. Bu alıştırmayı eğlenceli hâle getirmek isteyen Sevda arkadaş grubunda bir oyun başlatmıştır.

Bu konuşmaya göre; cümlesinde yazım yanlışı olmadığı konusunda uyarılan Seda, hangi cümleyi göndermiş olabilir?

- A) Onun fındık adında çok tatlı ve yaramaz bir kedisi var.
B) Gidipte gelmemek var, gelipte görmemek var bu dünyada.
C) Bugün küçük kardeşimi öyle sevesim geldi ki.
D) Benim ağabeyim dil ve Tarih-coğrafya fakültesinden bu yıl mezun olacak.

- 1
- ◆ Kahramanları genellikle insan dışı varlıklardır.
  - ◆ Çocuk eğitimi için önemli bir yere sahiptir.
  - ◆ İnsan dışı varlıklara insana ait özellikler verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen metin türüne aittir?

- A) Bir zamanlar bir kral vardı. Bu kral, işini en iyi şekilde yapmak isterdi. Sık sık şöyle düşünürdü: “Bu iş için en uygun zaman hangisidir acaba? En gerekli kişi kimdir ve yapmam gereken en önemli şey nedir? Bu üç şeyi bilseydim çok başarılı olurum.”
- B) Tavşan böbürlenerek: Kimse benden hızlı koşamaz, diyormuş. Kaplumbağa dayanamamış “İstersen yarışalım.” demiş. Koşuya başlamışlar. Tavşan kaplumbağanın geç geleceğini düşünerek bir ağacın altında uyuyakalmış. Gözlerini açtığı anda kaplumbağa yarışı bitirmek üzereymiş. Koşmuş ama ne çare yetişememiş, yarışı kaybetmiş. Tavşan aldırış etmeyip rahat davranmasının cezasını çekmiş.
- C) Yarım mil ötede Toygun Paşa'nın son kuşatmasından çılgın kışın hiddeti sayesinde kurtulan Zigetvar Kalesi, sönmüş bir yanardağ gibi duruyordu.
- D) Bütün köyü fareler basmıştı. Çalgıcı, fareleri bu kasabadan çıkaracağını söyledi; parasını alıp kavalını çalarak fareleri ardı sıra peşinden götürdü.

- 2
- Aşağıda bazı metin türlerinin açıklaması verilmiştir:

- ◆ **Fabl:** Kahramanları insan dışı varlıklardan seçilen, sonunda ders verme amacı güden metinlerdir.
- ◆ **Hikâye:** Olmuş ya da olabilecek olayları bir plan çerçevesinde yer ve zamana bağlı olarak anlatan kısa yazılardır.
- ◆ **Haber Metni:** Toplumu ilgilendiren olay ve olgular üzerine edinilen bilginin yayın organlarıyla topluma sunulmak üzere yazılan metinlerdir.

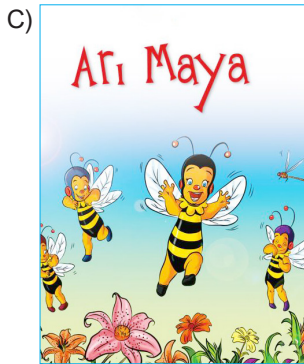
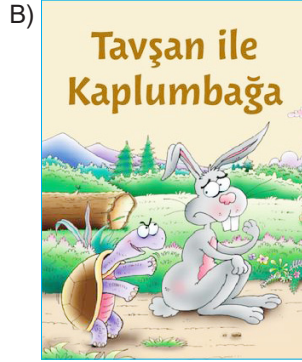
Aşağıdakilerin hangisinde açıklaması verilen metin türlerinden herhangi birine yer verilmemiştir?

- A) Gelecek yıl Mars'a gönderilecek In Sight (İn Sayt) uzay aracı beraberinde binlerce kişinin ismini de taşıyacak. Siz de isminizi Mars'a göndermek istiyorsanız NASA'ya talebinizi iletmeniz yeterli. 2005 yılında uzay ajansı, In Sight uzay aracıyla dünyanın her yerinden insanların isimlerini göndermek için çağrı yapmıştı. NASA, Mars'a adını göndermek isteyenlerin listesi için ikinci bir çip hazırladığını duyurdu.
- B) Ekim ayıydı. Sokağın yanındaki bahçede küçük fidan çok sıkılmıştı. Kendi kendine mırıldanıyordu. “Portakalı soydum, başucuma koydum...” “O sırada okuldan kaçmış iki çocuk fidanın yanına gelerek yapraklarını yormaya başladılar. Küçük fidanın canı çok yanmıştı. Kendisini çok çaresiz hissetti. Aklına geçen gün büyük bir söğüt ağacının yapraklarını yolan çocuklar geldi. Söğüt ağacı “Lütfen yardım edin! Canım çok yanıyor!” diye bağırdığında küçük fidan dalga geçmişti.
- C) Erdem ile Aslı parkta oyun oynamaya bayılıyorlardı. Parka gitmeye karar veren iki arkadaş, annelerinden izin alarak yolda yürümeye başladılar. Parka yaklaşmışlardı ki Aslı hayretler içerisinde; “Erdem yapraklara bak! Hepsi dökülmüş. Ağaçlar hastalanmış.” dedi.
- D) Arkadaşım Gaye dört yıldan bu yana kansere karşı yaşam mücadelesi veriyordu. Arkadaşlarla onu ziyarete gittiğim bir gün çocukluk düşlerimizden söz ediyorduk. Gaye başını pencereye doğru çevirdi. Gözleri çok uzaklarda, sesi sitem dolu “Ben, kumandalı kırmızı bir oyuncak arabamın olmasını isterdim hep ama doğum günümde ne istediğimi söylersem dileğimin gerçekleşmeyeceği korkusuyla hiç kimseye söylememiştim. Bu nedenle asla kırmızı bir oyuncak arabam olmadı.” dedi.

- 3 Kahramanları genellikle bitkiler ve hayvanlar olan, ders verme amacı taşıyan, kişileştirme ve konuşurma sanatlarına başvuru olan metinlerdir.

Aşağıdaki resimlerden hangisi açıklaması verilen metin türüne ait değildir?

- 4 Toplumunu ilgilendiren olay ve durumlarla ilgili gelişmelerin halka duyurulması amacıyla yazılan yazılardır.

Bu metin türünü en iyi yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir zamanlar, uçsuz bucaksız bir kum çölünün ortasında, yemyeşil yaprakları ile dibine gölge ve serinlik veren bir ağaç varmış. Çölün kavurucu ve acımasız sıcaklığı, kumları kurutur ama bu ağacın yeşil yapraklarını kurutamazmış. Kızgın güneş ne yaparsa yapsın yapraklar hep yeşil ve parlak olurmuş. Güneşin sıcaklığından bunalıp kaçan tüm hayvanlar bu ağacın gölgesinde dinlenir, esen rüzgârın tüylerini okşayışına kendilerini kaptırıp uyurlarmış kaygısızca. Ağacın dalları arasına yuva yapmış olan kuşlar, yaprakların gölgesinde güneşten korunup kanat çırparak daldan dala uçuşur şarkılar söylemiş, mutluluk içinde.
- B) Tilki demiş ki kurda:
– Yamansın vallahi, hayranım sana. Benim yediklerim de yemek mi sanki? Kart bir horoz ya da cılız bir iki tavuk. Bunlara kalıyorum en çok. Et mi bunlar senin yediklerinin yanında? Üstelik sen, ben gibi başını derde sokmuyorsun da açıklarda görüyorsun işini.
- C) O sabah babası ve annesi mutfakta kahvaltı ederlerken Murat, kendi çabasıyla uykudan kalkıp babasının yanına geldi ve sofraya oturdu. Babası ince uzun bir adamdı. Takım elbisesini her gün giyerdi. Çalıştığı kurum devlet dairesiydi ama iş dışında da takım elbisesi onun için bir alışkanlık olmuştu. Annesi ise geceliği ile kalkar ve babasına her sabah kahvaltı hazırlardı. Âdet üzerine evin erkeği kahvaltı yapıp gitmeden evin kadını da yatmazdı.
- D) Şişli’de, 17.45 sularında yedi katlı boş bir binanın en son katında yangın çıktı. O sırada hurda topladığı iddia edilen bir kişi, duman yüzünden binada mahsur kaldı. Dumanı gören vatandaşlar itfaiyeyi aradı. Olay yerine gelen itfaiye ekipleri bir yandan yangına müdahale ederken bir yandan da mahsur kalan kişiyi kurtardılar. Hayati tehlikesi olmayan beş kişi hastaneye kaldırıldı. Yangın kısa sürede söndürülerek olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

1

NOKTALI VIRGÜL

1. Virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.
2. Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
3. Edebi eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur.

İKİ NOKTA

4. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna konur.
5. Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur.
6. İki den fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra konabilir.

SORU İŞARETİ

7. Bilinmeyen, kesin olmayan yer, tarih vb. için kullanılır.
8. Tarih ve saat belirten rakamları ayırmak için kullanılır.
9. Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra kullanılır.

Tablolardan en az ikisini doğru hâle getirmek için hangi değişiklik yapılmalıdır?

- A) 1 ile 5 yer değiştirmelidir.
- B) 6 ile 8 yer değiştirmelidir.
- C) 4 ile 8 yer değiştirmelidir.
- D) 3 ile 6 yer değiştirmelidir.

2

VIRGÜL

Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş ögeleri belirtmek için konur.

Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimelerin arasına konur.

Eş görevli sözcükler ve söz öbeklerinin arasına konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül, şekilde verilen işlevlerinden biriyle kullanılmamıştır?

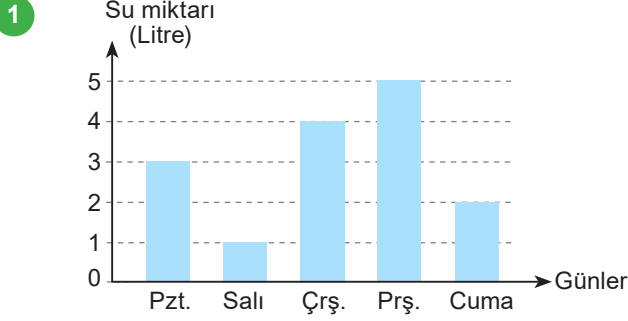
- A) Üç katlı, bahçeli, mavi boyalı bir yazlık aldı.
- B) Kopar sonbahar tellerinden derinden, derinden, derinden.
- C) Ağabeyim, evimizin göz bebeği, şu sıralar askere gidecek.
- D) Türkçenin ses yansımaları, daha çok Rus Türkologlarınca ilgi görmüştür.

3

- ◆ Uzun zamandır gelmediğim bu köyde -Sonradan hesaplayınca buraya son gelişimin ardından dört yıl geçtiğini gördüm.- Ömrümün en mutlu dönemlerini geçirmiştım.
- ◆ Tahtada "başöğretmen" sözcüğünü "ba-şög-ret-men" şeklinde hecelerine ayırınca öğretmenimiz "Aferin!" dedi.
- ◆ Ömrüm Beşiktaş-Ümraniye arasında mekik dokumakla geçti.

Bu cümlelerde kısa çizginin (-) aşağıda verilen işlevlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) Kelimeler hecelerine ayrılırken araya konur.
- B) Cümle içinde ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
- C) Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılır.
- D) "Arasında, ve, ile, ila, -den,...-e" anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.

Bu grafikte Esmâ'nın beş gün boyunca içtiği su miktarı verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Esmâ, en az suyu salı günü içmiştir.
 B) Perşembe günü içtiği su miktarı çarşamba günü içtiği su miktarından azdır.
 C) Pazartesi günü içtiği su miktarı çarşamba günü içtiği su miktarından azdır.
 D) Cuma ve salı günleri içtiği su miktarının toplamı pazartesi günü içtiği su miktarına eşittir.

2 Aşağıda trafik uyarı levhaları ve açıklamaları verilmiştir.

- I. **Gevşek malzemeli zemin**
- III. **Dikkat**
- II. **Sola tehlikeli viraj**
- IV. **Dönel kavşak**

Buna göre hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

3

Bölgeler	Ormanlık Alan
Karadeniz	% 25
Doğu Anadolu	% 11
Güneydoğu Anadolu	% 3
Ege	% 17
Marmara	% 13
İç Anadolu	% 7
Akdeniz	% 24

Bu tabloda Türkiye'deki ormanların coğrafi bölgelere göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Kıyılardan iç bölgelere gidildikçe orman varlığı azalır.
 B) Bitki çeşitliliğinin en fazla olduğu bölge Akdeniz'dir.
 C) Orman varlığı yönünden en zengin bölge Karadeniz ve Akdeniz'dir.
 D) Orman yönünden en fakir olan bölge Güneydoğu Anadolu'dur.

4

Ürünün Özellikleri
 Cinsi: Siyah çay
 Demlenme Rengi: Koyu kırmızı
 Demleme Süresi: 15-20 dk

SİYAH ÇAY

HAZIRLANIŞI
 Çay poşetinizi demliğinizin içerisine koyun. Sonrasında her bir poşet için iki çay bardağı kaynar suyu demliğinize ekleyin. 15-20 dakika demlemeye bırakın.

Serin ve kuru yerde muhafaza ediniz.

Bu görselde siyah çay ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine yer verilmemiştir?

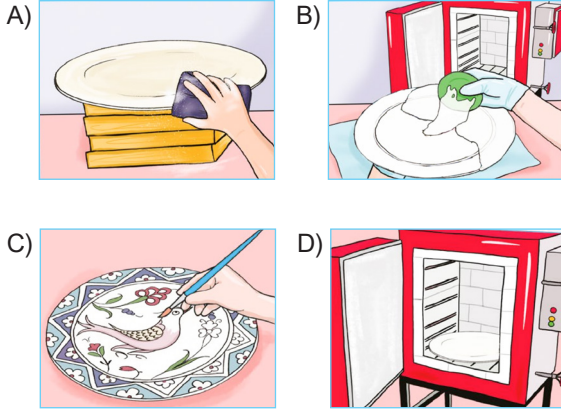
- A) Hangi müşteri grubu için üretildiğine
 B) Nasıl hazırlandığına
 C) Demlenince nasıl bir renk aldığına
 D) Nasıl bir ortamda saklanması gerektiğine

1 Burhan Usta işe seramik hamurunu iyice yoğurarak başladı. Tabağı şekillendirdi ve kurumaya bıraktı. Tabağı zımparalayarak pürüzsüz hâle getirdi. Beyaz renk astar boyasını tabağın üzerine döktü. Tabağın üzerini astar boyasıyla kapladıktan sonra boyanın kurumasını bekledi. Tabağı seramik fırınında pişirdi.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu metindeki yönergelerden herhangi biriyle ilgili değildir?

2 Aslı, Berna, Canan, Derya ve Eylül adlı kişiler hem cuma hem de cumartesi olan K ve L bandolarına katılmışlardır. Bu kişilerin katılmış oldukları bando gruplarına ilişkin bilgiler şu şekildedir:

- ◆ Her bir kişi sadece bir bando grubuna katılmıştır.
- ◆ Cuma günü olan bandolara sadece birer kişi katılmıştır.
- ◆ Cumartesi günü olan L bandosuna sadece Eylül katılmıştır.
- ◆ Aslı ve Canan aynı bandonun farklı günlerine katılmışlardır.
- ◆ Berna cuma günü olan bir bandoya katılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilinirse tüm kişilerin hangi bandoya ve hangi gün gittiği belirlenebilir?

- A) Berna'nın hangi bandoya katıldığı
 B) Aslı'nın hangi gün bandoya katıldığı
 C) Canan'ın hangi bandoya katıldığı
 D) Derya'nın hangi gün bandoya katıldığı

3 Farklı düşünme yollarının öğretildiği bir etkinlikte, farklı renklerde ve türlerde ayakkabılar kullanılmış ve öğrencilere ayakkabıların özellikleri aşağıdaki gibi açıklanmıştır:

Lacivert (Resmiyet) Ayakkabı: Rutin işler, resmi prosedür ve kural neyse onu uygulama.

Gri (Şüphe) Spor Ayakkabı: Delil toplama, araştırma, inceleme, delil kullanma.

Kahverengi (Toprak) Yürüyüş Ayakkabısı: İnisiyatiften, esneklikten faydalanma.

Turuncu (Alevli – acil önlem tehlike) İtfayeci Çizme: Tehlike, acil müdahale, güvenliği sağlama.

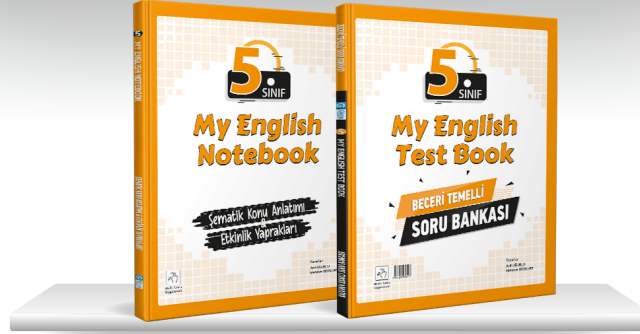
Pembe (Rahat) Ev Terliği: Anaçlık, samimiyet, insanları koruma, hassas davranma, misafirperverlik.

Mor (Güç/Yetki) Binici (Dizginleri elinde tutan) Çizmeler: Otoriteyi temsil eder, resmi ve yetkiyle hareket etme.

Öğrencilerden "Mülteciler" hakkındaki düşüncelerini, giydikleri ayakkabılara göre açıklamaları istenmiştir.

Bu metne göre öğrencilerin aşağıdaki açıklamalarından hangisi yay ayaç içindeki ayakkabıya uygun değildir?

- A) Göçmen ya da mülteci olmak bir suç değil, uluslararası hukuktan doğan evrensel bir haktır ve bu hakkın kullanılması ile kimse suçlanamaz. **(Lacivert Ayakkabı)**
- B) Mültecileri kayıt dışı çalıştırma denetlenmeli, mülteciler zorla il dışına ya da sınır dışına gönderilmemeli, mülteciler koruma altına alınmalı, hukuki destek sağlanmalıdır. **(Pembe Ev Terliği)**
- C) Mültecilerin ülkelerindeki iç savaş belirli oranda çözümlenmiş görünse de gerilim ve çatışma potansiyeli yüzünden ülke hâlâ mültecilerin geri dönüşleri için güvenli değil yani bu bakımdan şekli ne olursa olsun küresel güçlerin himayesinde ilan edilen "güvenli bölgeler" incelenip henüz mülteciler için güvenli sayılmadığı sonucuna ulaşılabilir. **(Gri Spor Ayakkabı)**
- D) Geri gönderme baskısı mültecilerin ülkelerine geri dönüşlerden ziyade Avrupa'ya göçü kamçılar ve mülteciler daha ölümcül rotalara yönelir ve denizde, sınır boylarında daha çok can kaybı yaşanır. **(Mor Binici Çizmeler)**

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok. Matbaacılar Sitesi
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 20 33 Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0505 099 24 84
www.giris yayinlari.com | girisyayinlari@gmail.com

